

Målnummer:	AdmD65-96	Avdelning:	pl
Avgörandedatum:	1996-04-18		
Rubrik:	Handling som sänts till domstol för prövning i sekretessmål av om handlingen var allmän har - när begäran om utlämnande av handlingen också gjorts hos den domstol som skulle pröva frågan - inte ansetts som inkommen till domstolen i den mening som avses med detta uttryck i 2 kap. 6 § tryckfrihetsförordningen.		
Lagrum:	2 kap. 3 § och 6 § tryckfrihetsförordningen (1994:1476)		
Rättsfall:	RÅ 1992 ref. 63		

REFERAT

Regeringsrätten (1996-04-18, Wahlgren, Björne, Brink, Tottie, Dahlman, Palm, Wadell, Berglöf, Werner, Sjöberg, von Bahr, Swartling, Holstad, Bækkevold, Lindstam, Rundqvist, Nordborg) yttrade: Statens invandrarverk beslutade den 29 oktober 1995 att avslå en begäran från N.L. att få ta del av material hos verket som legat till grund för ett verkets yttrande till JO. Som skäl för avslagsbeslutet angavs: "Vad verket specifikt avser i yttrandet utgör inte material som är en allmän handling utan närmast en minnesanteckning enligt 2 kap. 9 § tryckfrihetsförordningen (1994:1476). Denna dokumentation lämnas således inte ut, i vart fall inte medan JO:s prövning pågår." - Sedan N.L. överklagat avslagsbeslutet avtog Kammarrätten i Jönköping genom dom den 9 januari 1996 överklagandet. Kammarrätten anförde domskälsvis bl.a. följande. "Den handling som N.L. begär att få ta del av är en av en tjänsteman vid Invandrarverket upprättad promemoria innehållande utdrag av tidningsartiklar rörande familjerna A.G. och S.G. Promemorian har kommit till som ett led i beredningen av Invandrarverkets yttrande till JO. Promemorian har inte tillfört ärendet någon sakuppgift. Den har inte heller expedierats eller arkiverats. Promemorian utgör sådan minnesanteckning som enligt 2 kap. 9 § tryckfrihetsförordningen inte är allmän handling. Den skall därför inte lämnas ut." - Genom beslut den 4 mars 1996 avtog Regeringsrätten N.L:s ansökan om prövningstillstånd i målet, till följd varav kammarrättens avgörande står fast vad beträffar Invandrarverkets beslut.

N.L. har hos Regeringsrätten begärt att få ut det material som avses med kammarrättens avgörande. Denna begäran är att behandla som ett administrativt ärende och således skilt från den prövning som ägt rum på avdelning i den sammansättning som föreskrivs för prövning av frågor om prövningstillstånd. Frågan har hänskjutits till Regeringsrätten i plenum.

Den fråga som först måste avgöras är om det material som N.L. avser med sin framställning hos Regeringsrätten numera är att betrakta som allmän handling. Som skäl för ett sådant betraktelsesätt kunde anföras att materialet, som av Invandrarverket tillhandahållits kammarrätten och sedan av kammarrätten översänts till Regeringsrätten, skall anses som "inkommet" till myndigheten, dvs. i detta fallet Regeringsrätten och därmed utgöra allmän handling enligt 2 kap. 3 § första stycket tryckfrihetsförordningen jämfört med 6 § i samma kapitel.

Av 2 kap. 6 § första stycket tryckfrihetsförordningen framgår att handling skall anses inkommen till myndighet, när den har anlänt till myndigheten eller kommit behörig befattningshavare till handa. Någon särskild regel för det fall att en handling anlänt till en domstol uteslutande i syfte att bedömas med

avseende på dess karaktär av allmän eller ej finns inte i tryckfrihetsförordningen. Däremot finns en specialreglering i paragrafens tredje stycke avseende åtgärd som någon vidtager endast som led i teknisk bearbetning eller teknisk lagring av handling, som myndighet har tillhandahållit. Sådan åtgärd skall inte anses leda till att handling är inkommen till den myndigheten.

Ett såvitt avser konsekvenserna för en handlingens karaktär av allmän eller ej motsvarande problem har redan behandlats av Regeringsrätten i rättsfallet RÅ 1992 ref. 63. Det gällde den gången en handling som sänts till domstol för prövning i sekretessmål av om handlingen var allmän. Den omständigheten att handlingen sålunda sänts till domstolen ansågs inte innebära att handlingen var att anse som expedierad av den myndighet som sänt in handlingen (se 2 kap. 7 § första stycket första meningen tryckfrihetsförordningen).

I konsekvens härmed och i analogi med vad som gäller om tekniska bearbetningar eller lagringar bör handlingar som ingivits till domstol endast i syfte att granskas med avseende på om de är allmänna eller ej inte förändra status i detta hänseende genom deras ingivande. En ordning som innebär att handlingen inte skall anses ingiven står i god överensstämmelse med syftet med bestämmelserna och kan inte sägas stå i strid med grunderna för tryckfrihetslagstiftningen, eftersom det inte kan vara ett tryckfrihetsintresse att en handling förändrar karaktär enbart till följd av en domstolsprövning.

På grund av det anförda förklarar Regeringsrätten att det av N.L. hos Regeringsrätten begärda materialet inte skall anses inkommet till Regeringsrätten i den mening som avses med detta uttryck i 2 kap. 6 § tryckfrihetsförordningen. Hans begäran skall till följd härav lämnas utan bifall.

Regeringsrätten avslår N.L:s begäran att hos Regeringsrätten få ut det material han begärt att få ut hos Statens invandrarverk.

Föredraget 1996-04-18, föredragande Rundquist, ärendenummer AdmD 65/96

Sökord: Allmän handling

Litteratur: Bohlin, Offentlighetsprincipen, fjärde uppl., Stockholm 1994, s. 63-65.
